

Potreba písma

Pre koho je učebná figúra určená?

-figúra je určená pre 5.-8. ročník osemročných gymnázií

Tematický celok:

-z údolí veľkých riek

Cieľ:

-zhodnotiť potrebu vzniku písma pre vtedajšiu spoločnosť, pochopiť potrebu a výhody miešania sa jazykových rodín pre rozvoj slovnej zásoby.

Esencia témy pre súčasnosť:

-jazyk a písmo ako kľúč k prepájaniu štátov, kultúr, ich rozvoja a ako základný pilier globalizovanej spoločnosti.

Výkonový a obsahový štandard v súlade s iŠVP:

Dejepis – gymnázium s osemročným vzdelávacím programom	
Z údolí veľkých riek	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none">✓ zdôvodniť vznik najstarších mestských štátov v údoliach veľkých riečnych tokov,✓ rozlíšiť hospodárske a sociálne vzťahy v spoločnosti najstarších východných štátov na jednom príklade,✓ vystihnúť rozdiely medzi mestským a jednotným štátom,✓ zovšeobecniť civilizačný odkaz najstarších východných štátov,✓ analyzovať školské historické pramene z daného obdobia.	mestá, mestské štáty, teritoriálny štát

Postup práce:

1) Žiaci sa pomocou stránky flippity.com rozdelia do troch skupín.

2) Každéj skupine je následne priradené písmo (hieroglyfy, čínske znaky, klinové písmo), s ktorým budú na hodine pracovať.

Môžeme im dať napríklad takéto znenie:

- a) "Ahojte starovekí Číňania, ste známi svojím skvelým obchodom, použite internet alebo vlastnú hlavu a s pomocou prepisu abecedy vypíšete 5 typických plodín s ktorými ste obchodovali"

b) "Ahojte Sumeri, ste známi svojimi vynálezmi, použite internet alebo vlastnú hlavu a s pomocou prepisu abecedy vypíšete 5 vašich vynálezov."

c) "Ahojte Egypťania, ste známi svojou vynaliezavosťou pri získavaní rôznych materiálov, použite internet alebo vlastnú hlavu a s pomocou prepisu abecedy vypíšete 5 atribútov, ktoré ste museli dovážať do vašej krajiny"

3) Následne sa rozdeľujú pomôcky potrebné k splneniu úlohy. (plastelína, tuš, drevené paličky, fixky a papiere s prekladom im prideleného písma, taktiež papieriky s úlohou, ktorú majú splniť, napísať vo vybranom písme).

4) Žiaci prvej skupiny pracujú s plastelínou, slúžiacou ako náhrada hlinených dosiek, kde následne pomocou paličiek, podľa prideleného prepisu sumerskej abecedy, vytvárajú znaky klinového písma. Sú oboznámení, aké vety majú vyskladať. Po vytvorení repliky klinového písma ich výsledok prezentujú žiakom, avšak bez vysvetlenia prekladu.

Druhá skupina pracuje s Čínskymi znakmi a taktiež si preklad necháva pre seba, spolužiakom ukazujú len pre nich nezrozumiteľné znaky.

Tretia skupina takto pracuje s hieroglyfmi.

5) Po odprezentovaní úloh vstupuje učiteľ ako koordinátor a otvára diskusiu zameranú na potrebu písma ale aj jeho porozumenia. Poukáže na prínosy ovládania písma, poukáže na to, ako to zľahčilo dorozumievanie sa, obchod, spravovanie štátu a aké nové dvere týmto štátom písmo otvorilo.

6) Následne si skupiny medzi sebou vymenia priložené papiere s abecedou daných písiem a papiermi s nimi vytvorenými vetami v danom písme. Žiaci lúšťa čo ich spolužiaci napísali.

7) Prostredníctvom jednoduchej úlohy pochopili, výhodu písma a jeho ovládania

Zdroje:

<https://ancienthistory.mrdonn.org/>

<https://www.britannica.com/topic/writing/History-of-writing-systems>

<https://www.historymuseum.ca/cmhc/exhibitions/civil/egypt/egcw02e.html>

<https://www.worldhistory.org/cuneiform/>

O autorovi:

Volám sa David, som študentom na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v obore učiteľstvo histórie a geografie. Predmety ma lákali najmä vďaka potenciálu ich prepájania v rôznych oblastiach. Viac však inklinujem k histórii. Mimo školy trávim veľa času najmä v práci v kníhkupectve začínajúcom na písmeno „M“. Téma histórie je aj mojím obľúbených zameraním pri knihách, ktoré ako inak, zbožňujem. Ako knihomoľ však nepohrdnem žiadnym žánrom, no v mojej knižnici prevažuje sci-fi, fantasy, a v neposlednom rade politické knihy, knihy o mestskom urbanizme (o ktorom sa snažím napísať čo najviac prác) a reportáže z dielne Absynt, ktorým som úplne prepadol. Okrem kníh hromadím aj rastlinky, platne, mnou vytvorené mapy, keďže zabrdám aj do kartografie, extravagantné ponožky, tetovania a moje kresby uhlíkom v každej dostupnej zásuvke.